

Is the Derech to narrow?

Shiur# 392 | July 12rd 2022

Rabbi Wein

בית הבחירה למאירי מסכת סוטה דף כ עמוד א

כלל הדברים כל שאינו בודל מדרכי העולם אלא לפי כונה מכונות העולם הרי זה כבורח מן העולם והוא רודף אחריו והפרישות האמתי הוא שאהבת בוראו מביאתו ליפנות מכל דרכי העולם לעבדתו לבד לא יתיר לשונו לדבר בזולתו ולא איבריו להתעסק אלא במה שלבו הומה לכבודו ית' אבל האחרים כלם דרך התראות והתחסדות והוא סבור להעלם מידיעת הבורא ית' כהתעלמו מבני אדם והוא שאמרו דמיטמרן מיטמרן ודמיגליין מיגליין כלומר שבין בני אדם הנסתרות נסתרות והנגלות נגלות אבל לשם ית' הנסתרות גלויות לו והוא שאמרו ודמיטמרן מיגליין ר"ל להב"ה ובי דינא ליתפרע מהני דחייפי גונדי ר"ל שמתכסים בטליתות גדולות ובציציות ארוכות נראות לבני העולם ולבם רחק ממנו ית' עליהם אני אומר ויציצו כל פועלי און:

משלי פרק כב פסוק ו

חֲנוּךְ לְנֶעֶר עַל פִּי דָרְכּוֹ גַם כִּי יִזְקֶינׁ לֹא יִסּוֹר מִמֶּנָּה.

ביאור הגר"א - משלי פרק כב פסוק ו

חנוך גו' כשהוא עוד נער ואז גם כשיזקין לא יסור והעניין כי האדם א"א לו לשבור דרכו כלומר מזלו שנולד בו כמ"ש האי מאן דבצדק יהיה גבר צדקן כו' וכשנולד במזל רע אז ע"ז ניתנה הבחירה ביד האדם שיוכל לאחוז במזלו לאיזה דבר שירצה להיות או צדיק או רשע או בינוני וכמ"ש במסכת שבת האי מאן דבמאדים יהיה שופך דמים אר"א או מהולא או טבחה או ליסטים וזכר אלו הג' והוא לפי שמזלו מורה שיהיה שופך דמים אך בבחירתו יוכל לבחור באלו הג' או מהולא והוא צדיק שעושה מ"ע או טבחה הוא בינוני או ליסטים והוא רשע שופך דמים כמשמעו וכו' וז"ש חנוך לנער ע"פ דרכו דרך מזלו וטבעו כן תחנכהו לעשות מצות ואז גם כשיזקין לא יסור ממנה אבל כאשר תעבירהו על מזלו עתה ישמע לך מיראתו אותך אבל אח"כ בעת יסור עולך מעל צוארו יסור מזה כי א"א לו לשבר מזלו:

מכתב מאליהו חלק ד

מכתב מאליהו ■ מכתבים 357

אבל שיטת הישיבות - להעמיד למטרה יחידה, לגדל גדולי תורה ויראת שמים כאחד, ובשביל זה אסרו את האוניברסיטה לחניכיהם, כי לא ראו שום עצה איך לגדל גדולים בתורה, אלא אם כן ירכזו את כל מגמת חניכיהם אך לתורה בלבד. אמנם, לא נחשוב שלא ידעו מראש כי בדרך זה ח"ו יקולקלו כמה, מאשר לא יוכלו לעמוד בקיצוניות זו, ויפרשו מדרכה של תורה, אמנם זהו המחיר אשר ישלמו בעד גדולי התורה ויר"ש אשר יתחנכו בישיבותיהם. כמוכן, שהם עומדים על המשמר לעשות מה שאפשר לתקן את אשר לא יוכלו להשאר בני תורה, אך לא בדרך אשר תמשוך אחריהם את השאר. למשל, אלה שהוכרחו להניחם לצאת, ראו במקצת שישארו חנוונים או שאר ענינים שאינם מקצוע, אשר איננו צריך הכנה וגם אין מושך את הלב של התלמידים. אבל אלה אשר חפץ לבבם היה ללמוד מקצוע, וכל שכן אשר בחרו במקצוע אקדמי לא טיפלו בו כלל, שלא לקלקל את האחרים משום תיקונו של זה. ושמעתי שסמכו את זה לאמרם ז"ל: אלף נכנסים למקרא ואחד יוצא להוראה, אמר הקב"ה בזה אני חפץ וכו' (עי' ויק"ר ב, א), וגם מזכירים את דברי הרמב"ם ז"ל (במכתבו): ימותו אלף סכלים ויהנה ממנו חכם אחד.

משנה מסכת קידושין פרק ד משנה יד

רבי מאיר אומר לעולם ילמד אדם את בנו אומנות נקיה וקלה.